

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 34g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a
unor prevederi din articolul 304² din Codul contravențional
(claritatea noțiunii de „participant
profesionist la piața financiară nebancaară”)

CHIȘINĂU

19 aprilie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 2 martie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 19 aprilie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „participantul profesionist la piața financiară nebancaară” din articolul 304² din Codul contravențional, ridicată de dl avocat Sergiu Sandu, în interesele dlui Igor Doroftei, contravenient în dosarul nr. 5r-6281/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Victor Sandu de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 15 februarie 2020, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) a întocmit un proces-verbal cu privire la comiterea contravenției prevăzute de articolul 304² alin. (4) [*nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară nebancaară*] din Codul contravențional de dl Igor Doroftei, administrator al O.C.N. „OPEN DOOR CREDIT” S.R.L. Prin decizia din 10 martie 2020, dl Igor Doroftei a fost sancționat cu o amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul a 1500 lei.

4. La 20 martie 2020, dl Igor Doroftei a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

5. În ședința de judecată din 25 februarie 2022, dl avocat Sergiu Sandu a ridicat, în interesele dlui Igor Doroftei, excepția de neconstituționalitate a textului „participantul profesionist la piața financiară nebancaară” din articolul 304² din Codul contravențional

6. Prin Încheierea din aceeași zi, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

8. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 304² Nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară nebanară

„[...]”

(2) Nerespectarea de către **participantul profesionist la piața financiară nebanară** a condițiilor de licențiere sau autorizare, a regulilor prudențiale și de conduită, a normativelor privind capitalul propriu minim și fondul de garanție și a altor normative stabilite prin lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare,

se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale.

[...]

(4) Nerespectarea de către **participantul profesionist la piața financiară nebanară** a obligațiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislație, a obligațiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Națională a Pieței Financiare a modificărilor la modul de organizare și funcționare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare,

se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.

(5) Nerespectarea de către **participantul profesionist la piața financiară nebanară** a obligațiilor de asigurare a securității, integrității și confidențialității informațiilor obținute în procesul activității,

se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției susține că textul „participantul profesionist la piața financiară nebancaară” din articolul 304² din Codul contravențional nu corespunde exigențelor calității legii.

10. Autorul excepției menționează că, potrivit articolului 4 alin. (2) din Legea nr. 192 din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, participantul profesionist la piața financiară nebancaară este persoana licențiată sau autorizată să desfășoare activități pe piața de capital. De asemenea, conform articolului 3 din Legea nr. 1 din 16 martie 2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară, organizație de creditare nebancaară este societatea pe acțiuni sau societatea cu răspundere limitată care desfășoară cu titlu profesional doar activitățile prevăzute la articolul 8 alin. (2) din Lege.

11. Așadar, autorul excepției consideră că participantul profesionist la piața financiară nebancaară poate fi doar persoană juridică. Totuși, norma contestată nu prevede sancționarea persoanei juridice, fapt care determină tragerea la răspundere a persoanei fizice (e.g. administratorul persoanei juridice) care nu este participant profesionist la piața financiară nebancaară.

12. Prin urmare, autorul excepției consideră că prevederile contestate contravin articolelor 1, 21 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate, ridicată de avocatul contravenientului într-un proces pendinte la instanța de drept comun, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „participantul profesionist la piața financiară nebancaară” din articolul 304² din Codul contravențional. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză contravențională care are ca obiect examinarea unei contestații împotriva unui proces-verbal privind comiterea contravenției prevăzute de articolul 304² alin. (4) din Codul contravențional (a se vedea §§ 3-5 *supra*).

17. Deși autorul excepției de neconstituționalitate contestă textul „participantul profesionist la piața financiară nebancaară” din articolul 304² din Codul contravențional, în acest caz, agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție doar potrivit alineatului 4 din acest articol. Prin urmare, Curtea va avea în vedere textul „participantul profesionist la piața financiară nebancaară” din articolul 304² alin. (4) din Codul contravențional, text care va fi aplicat și de instanța de judecată la examinarea cauzei contravenționale.

18. Prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

19. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea a analizat, prin prisma argumentelor autorului excepției, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 5 din 18 ianuarie 2022, § 23; DCC nr. 17 din 15 februarie 2022, § 22).

20. Sub acest aspect, deși autorul excepției susține că textul contestat contravine articolelor 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 21 [*prezumția nevinovăției*] și 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] din Constituție, acesta îi solicită Curții să interpreteze textul contestat pentru a afla dacă persoana fizică este subiect al răspunderii contravenționale potrivit articolului 304² alin. (4) din Codul contravențional.

21. Sub acest aspect, Curtea reiterează că stabilirea subiectului contravenției prevăzute de articolul 304² alin. (4) din Codul contravențional constituie o problemă de interpretare și de aplicare a legii și nu ține de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 2 din 18 ianuarie 2022, § 19).

22. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „participantul profesionist la piața financiară nebancaară” din articolul 304² din Codul contravențional, ridicată de dl avocat Sergiu Sandu, în interesele dlui Igor Doroftei, contravenient în dosarul nr. 5r-6281/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 19 aprilie 2022

DCC nr. 57

Dosarul nr. 34g/2022